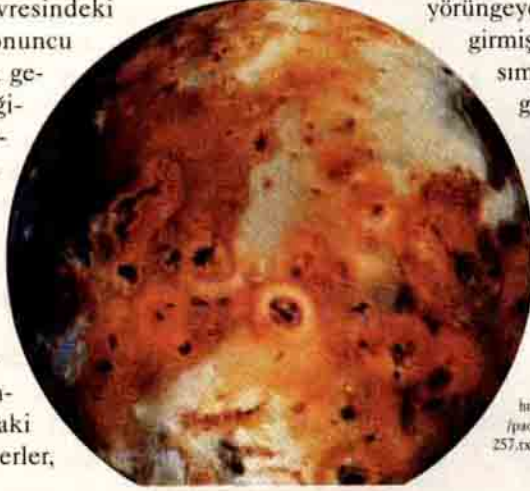

Io'da Dev Volkanik Birikinti

NASA'nın Galileo uzay aracı beş ay önce Jüpiter'in uydularından Io üzerinde bir görüntüleme yaptı. Elde edilen görüntüye dayanarak, aşağı yukarı Arizona Eyaleti boyutlarında, koyu renkli bir alanın, gözlem süresi içinde gerçekleşen çok büyük bir volkanik hareket olabileceği düşünülüyor. Görüntülenen değişim, Galileo'nun Jüpiter'in çevresindeki yedinci ve onuncu turları sırasında gerçekleşti. Değişim, Pillan Patera adlı volkanik bir merkezi çevreleyen, yaklaşık 40 km çapı olan bir karanlık alan olarak belirmişti. Birikintinin ortasındaki koyu renkli yerler,

yeni lav akıntılarını temsil ediyor olabilir. Io, Güneş Sistemi'ndeki volkanik yönden en aktif gezegen. Bilim adamları bu ateş gezegeni hakkında daha fazla bilgiyi Galileo'nun ötümündeki iki yıl içindeki görevleri sırasında edinebilmeyi ümit ediyorlar.

Galileo uzay aracı 1989 yılında fırlatılmış ve Jüpiter çevresinde yörüngeye Aralık 1995'te girmişti. Bu yılın Kasım ayında birincil görevini başarıyla tamamlayan Galileo, Galileo Europa adlı uzatılmış görevi başlayacak.

Murat Maga

<http://ftp.bq.nasa.gov/pub/jplao/pressrel/1997/97-257.txt>

Boş Yere Antibiyotik Kullanılması

Bronşit, farenjit ve rinitlerin (nezle) % 90'ından fazlası bakterilere değil, virüslere bağlıdır. Antibiyotik denilen ilaçlara (penisilin, eritromisin, linkomisin vb) yalnız bakterileri öldürebilir. Virüsler bakterilerden çok daha küçük mikroorganizmalardır ve yalnız hücre içinde çoğalabilir. Antibiyotiklerin hiçbir virüsü öldürmez. Buna karşın Amerikan doktorlarının % 50-70'i, erişkinlerin solunum yolları iltihabında antibiyotik yazmaktadır. ABD'de 1992'de yazılan antibiyotiklerin % 21'i solunum yolları iltihabı içindi. Ne yazık ki diğer ülkelerde de durum böyle. Gerekeceği halde antibiyotik verilmesi, antibiyotiklere direnç kazanmış, yani antibiyotiklerle yok edilemeyen mikropların çoğalmasına yol açıyor. Bu enfeksiyonlara zatürre, kanlı ishal vb. süper-enfeksiyon deniyor.

Selçuk Alsan

Recherche, Kasım 1997

Tavşanlara Karşı Mikrop "Füzeleri"

Tavşan tavşanlığını yapacaktır. Bu sevimli hayvanlar büyük bir hızla ürerler. Tavşanlar gelir, otlaklarda koyunların gözleri önünde onların yiyeceği otları yer. Elbette çiftçileri öfkeden köpürterek. Avustralya'da tavşanlar o denli çoğaldı ki, bu ülkenin bilim adamları tavşanları 48 saatte öldüren bir virüs üzerinde çalışmaya başladılar. Bu virüs 1991'de Çin'de bulunmuş, Avustralya'daki incelemeler 1995'te başlamıştı. *Calicivirus* denen bu virüs tavşanlarda öldürücü bir karaciğer tahribi yapmaktadır; yaptığı hastalığa Viral Hemorajik Hastalık (VHD) denmektedir. Ne yazık ki Avustralyalılar virüsün kontrolünü elden kaçırdılar. Virüs tavşanlar kadar hızlı çoğalarak adadaki tavşanların % 90'ını öldürdü. Bunu gören Yeni Zelandalı çiftçiler, bu hastalıktan ölmüş tavşan kavrularını kaçak

olarak satın aldılar ve kendi otlaklarına attılar; hastalık yayılıp çoğalmış olan tavşanları öldürsün diye.

Korsika Adası'nda, 1970'li yıllarda çok az tavşan vardı. Tavşan vurma hastası olan avcılar, adanın kuzeyine bol miktarda tavşan getirdiler. Yalnızca 20 yıl sonra bu sempatik kemiriciler, bu bölgedeki küçük ve büyük baş hayvan yetiştiricilerinin en büyük boy hedefi haline geldi. Fransa bu tavşanları nasıl yok edeceğini bilemiyor. Hayvan yetiştiriciler kızgın. Tavşanların kökünü kazımak olanaksız. Çiftçiler barikatlar kurup, lastik yakarak gösteriler yaptılar. Bunlar sonuç vermedi. O zaman onlar da VHD'den ölmüş tavşan kavrularını çayırırlara atmaya başladılar. Virüsün berbat bir yanı, yalnız tavşanlarda üretilebilmesidir. Başka türlerde hastalık yapıp yapmadığı bilinmiyor. Doğada nasıl dağıldığı da bir sır.

Selçuk Alsan

Recherche, Kasım 1997

Pipeline Welding '98

Boru Hatları Kaynağı Sempozyumu (Pipeline Welding '98), 11-13 Mayıs 1998 tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak. İstanbul Teknik Üniversitesi, Makina İmalatı Bilim ve Teknoloji Uygulama Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen sempozyumun amacını ülkemizde ve dünyada son yıllarda önemli bir gelişme gösteren boru hatları kaynağında ortaya çıkan yenilikleri, araştırmacı, uygulayıcı ve konuya ilgi duyanları bir araya getirerek tartışmak ve bilgi alışverişini sağlamak oluşturuyor. Boru standartları, boru malzemeleri ve boru yapım yöntemleri, boru hatlarında kullanılan kaynak yöntem ve donanımları, boru hatlarının onarımı, boru hatlarıyla ilgili uygulama örnekleri, boru kaynağı personelinin eğitimi ve ilgili diğer konular ana başlıkları oluşturuyor. Sempozyum hakkında daha ayrıntılı bilgi için başvurulacak adresler:

İTÜ Makina İmalatı Bilim ve Teknoloji Uyg. Ar. Merkezi
İnönü Cad. No:85 80191 Gümüşsuyu, Taksim/İstanbul
Tel:(0-212) 245 22 57, Fax:(0-212) 245 07 95
e-posta: pipeweld@burgaz.mkn.itu.edu.tr
<http://www.mkn.itu.edu.tr/~pipeweld>